

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

ALGEMEEN DEEL

3-4 mavo, 4-5 havo, 4-5-6 vwo

2026-2027

VOORWOORD

Als bovenbouwleerling heb je te maken met allerlei regels en afspraken die ervoor moeten zorgen dat het toets- en examenprogramma op de juiste manier verloopt en afgesloten kan worden.

De belangrijkste informatie over (eind)examens kun je vinden op:

www.mijneindexamen.nl

www.examenblad.nl

www.laks.nl

www.lerenvoorhetexamen.nl

Alle informatie over de schoolregels en afspraken kun je vinden op de website van Tabor College Oscar Romero: www.oscarromero.nl > Kennisbank > Toetsing en in de gedeelde drive: OR-Exameninformatie.

INLEIDING

Dit Algemeen Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) sluit aan bij en valt binnen het kader van het geldende Taborbrede examenreglement vmbo/mavo-havo-vwo. Net als in het Examenreglement geldt dat, onder eindverantwoordelijkheid van de rector van Oscar Romero, de examencommissie gemachtigd is om besluiten te nemen met betrekking tot de inrichting en uitvoering van het PTA op Oscar Romero.

In het voorexamenjaar werk je met verschillende soorten toetsen. Dat zijn toetsen voor het jaarcijfer (de PTD-toetsen) en toetsen die meetellen voor het examendossier (de PTA-toetsen). Hieronder kunnen ook Praktische Opdrachten vallen. Het Algemeen Deel PTA heeft betrekking op alle PTA-onderdelen uit het examendossier. We werken vanaf schooljaar 2021-2022 met cohort-pta's.

Dit algemeen deel van het PTA bestaat uit de volgende onderdelen:

A. LOCATIEREGELING VRIJSTELLINGEN¹ EN ONTHEFFINGEN²

1. Een leerling kan in bepaalde gevallen een beroep doen op wettelijke vrijstellingen en ontheffingen (zie geldend Examenreglement, bijlage 1).
2. Een leerling die doubleert doet het hele schooljaar over, maar kan gebruikmaken van een vrijstellings- en ontheffingsregeling.
3. Een leerling kan een vrijstelling van lesbezoek krijgen voor vakken met alleen een schoolexamen, dat hij/zij afgerond heeft in het jaar dat hij/zij doubleerde met het eindcijfer 6,5 of hoger.
4. De examencommissie bepaalt – zo nodig in overleg met de betrokken vakgroep – welke vrijstelling/ontheffing verleend kan worden voor praktische opdrachten.
5. Een leerling die geen gebruik maakt van vrijstellingen en/of ontheffingen wordt in de volgende overgangsvergadering beoordeeld op de resultaten die bij het overdoen van het jaar zijn behaald.
6. Een leerling kan geen (school)examens herkansen van vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend.
7. In overleg met de teamleider wordt afgesproken hoe de leerling de vrijgekomen tijd invult. De leerling kan verplicht worden voor één of meer vakken een aanvullend programma te volgen, teneinde de bevorderings- of slagingskansen te vergroten.
8. Als eerder behaalde resultaten/cijfers van een doubleur of overstapper blijven staan, vindt geen herberekening of omrekening plaats. Zo nodig wordt wel de wegingsfactor/het percentage in het schoolexamen aangepast.
9. De examencommissie stelt na de zomervakantie de verleende vrijstellingen en ontheffingen (van lesbezoek) vast.

¹ Een vrijstelling geldt voor een categorie van gevallen en is van toepassing op situaties (bijvoorbeeld alle leerlingen die overstappen van havo naar vwo). Het is in veel gevallen een recht van de leerling.

² Een ontheffing geldt voor een individueel geval; vaak is er sprake van iets niet hoeven te doen op grond van 'belemmeringen'; de school beslist of er een ontheffing wordt gegeven.

B. KORTE SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

	AANDACHTSPUNTEN i.v.m. toetsing en examinering	Zie ER ³ art.
1	Gebruik bij (PTA-)toetsen alleen hulpmiddelen die zijn toegestaan. Neem geen verboden voorwerpen (bijv. smartphone/-watch) mee in een examenlokaal. Correctielak is verboden. Potlood is alleen bij tekeningen en grafieken toegestaan.	B1 - B4
2	Wees op tijd: bij de (school)examens, met inleveren van werkstukken etc. en meld problemen niet achteraf, maar vooraf. Zoveel mogelijk voordat het (school)examen begint. Iedere dag dat je een (school)examen mist, moet dit vooraf telefonisch worden gemeld bij de locatieadministratie.	B5 - B11 C2 - C18 E1 - E6
3	Niet naleven van examenregels kan resulteren in een <i>onregelmatigheid</i> . Onregelmatigheden leiden tot een sanctie, die te vinden zijn in het examenreglement.	F1 - F6
4	Ken je rechten: je kunt bezwaar maken of in beroep gaan tegen sancties of tegen de gang van zaken.	F7 - F10
5	Inhalen van gemiste (school)examens moet, herkansen mag. Verdiep je in de regels en de deadlines van aanmelding. De locatiespecifieke regels zijn opgenomen in dit Algemeen Deel, pag. 8.	G1 - G12
6	Zorg dat je de slaag-/zakregeling van jouw afdeling kent. De actuele regeling kun je vinden op www.examenblad.nl	H1 - H9
7	Voor omstandigheden zoals dyslexie en dyscalculie, TTS-begeleiding, ziekte of andere problemen zijn er bijzondere regels voor en/of recht op mogelijkheden van vrijstelling en/of ontheffing.	I.4 - I.5 Bijl. 1 - 3
8	Kijk elke week tenminste 1x in de gedeelde drive OR-Exameninformatie voor belangrijke informatie. Vragen of problemen? Stuur een mailtje naar or-examen@tabor.nl t.a.v. mw. C. Tensen óf mw. G. Sprong. Vermeld altijd je naam, klas en examennummer.	OR-Examen informatie Actueel
9	Wat je moet kennen en kunnen voor het schoolexamen staat in de Programma's van Toetsing en Afsluiting (PTA) van de vakken en in dit algemeen PTA.	website Oscar Romero > Kennisbank > Toetsing
10	In de laatste week vóór de toetsweek geldt dat er geen PTA of PTD toetsen/onderdelen afgenomen mogen worden.	
11	Vraag aan je docent wat je moet kennen en kunnen voor het Centraal Examen. Gedetailleerde informatie kun je vinden op www.examenblad.nl	

³ ER = geldend Examenreglement Tabor College

C. TOETSVERPLAATSING

Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen kan een toets verplaatst worden i.o.m. de teamleider. Het aanvraagformulier hiervoor vind je in de studiewijzer OR-Exameninformatie.

D. ONDERWIJSKUNDIGE OF ORGANISATORISCHE RICHTLIJNEN

1. Op locatie Oscar Romero geldt een halfjaarrooster. Ten behoeve van de toetsing is het schooljaar verdeeld in vier cijferperiodes met een zoveel mogelijk gelijk aantal lesdagen. Elke periode wordt afgesloten met een toetsperiode, die geheel of gedeeltelijk voor centraal geregelde toetsen gebruikt wordt. In de toetsperiode vervallen in principe alle contacturen. Per periode en per vak is in het PTA te zien wat de toetsstof is voor dat betreffende vak in die periode.
2. Naast schoolexamens in de toetsweken kunnen er ook tussentijdse toetsen in de lesweken plaatsvinden. Dit zijn in principe altijd PTD-toetsen, die meetellen voor het jaarcijfer, maar niet voor het examendossier. Bij uitzondering kan de examencommissie hier ook PTA-toetsen zoals kijk-/luistertoetsen toestaan.
3. De leerstof en herkansbaarheid van schoolexamens staan beschreven in het vak-PTA. Ongeoorloofde afwezigheid bij een onderdeel van het examendossier is een onregelmatigheid die wordt bestraft met één van de maatregelen, genoemd in art. F.4 van het Tabor Examenreglement.
4. Hoewel de rector eindverantwoordelijk is voor de gang van zaken rondom het examen geeft het examenreglement van het Tabor College hem de mogelijkheid taken en verantwoordelijkheden aan anderen te delegeren, zoals de teamleider die verantwoordelijk is voor het eindexamen, de examensecretaris en/of de examencommissie. De examencommissie op Oscar Romero bestaat uit de teamleiders bovenbouw, de te consulteren vakdocent en de examensecretaris.

E. RICHTLIJNEN VOOR HET PTA VAN ELK VAK

Naast het algemeen deel van het PTA heeft elk vak een eigen Programma van Toetsing en Afsluiting, waarin is aangegeven:

- het schooljaar waarin het PTA geldt;
- een omschrijving van de leerstof/vaardigheden die bestudeerd/getoetst worden;
- een overzicht van de te geven schoolexamens, waarbij van elk examen tenminste is aangegeven:
 - a. de toetswijze (bijvoorbeeld: mondeling, schriftelijk, praktische opdracht);
 - b. hoe (als handelingsdeel⁴ of met een cijfer met een percentage) het examen meetelt in het SE;
 - c. de duur van het (school)examen;
 - d. of het schoolexamen herkansbaar is;
 - e. de eisen waaraan een praktische opdracht moet voldoen staan vermeld in het PTA en/of de studiewijzer;

⁴ Een handelingsdeel (HD) is een opdracht die *naar behoren* uitgevoerd moet worden. Dat betekent dat er geen cijfer wordt gegeven, maar een beoordeling met goed, voldoende of onvoldoende. Als de opdracht onvoldoende is, moet de leerling een aanvulling of extra opdracht maken, net zolang tot het resultaat voldoende is. Alle HD's moeten uiteindelijk met voldoende of goed beoordeeld zijn.

- f. welke hulpmiddelen verplicht of toegestaan zijn. Bij alle vakken is in ieder geval een basispakket (pen, potlood, liniaal, gewone (NIET-grafische) rekenmachine etc.) toegestaan.

Voor een overzicht van de vak-PTA's en een overzicht van alle (school)examens verwijzen we naar onze website: www.oscarromero.nl → Kennisbank > Toetsing of de gedeelde drive OR-Exameninformatie.

F. AANVULLENDE INFORMATIE PER JAARLAAG

a. 3 en 4 mavo

De eindexamenperiode voor de mavo begint voor sommige vakken al in klas 3. Dat betekent dat je al PTA-onderdelen en opdrachten krijgt die meetellen voor het examendossier. De meeste vakken worden afgesloten in mavo 4 en dus wordt in dat jaar het volledige examendossier opgebouwd. Bij de vakken maatschappijleer en LO2 is het uiteindelijke schoolexamencijfer tevens eindcijfer, bij de andere vakken is het gemiddelde van het schoolexamen en het Centraal (Schriftelijk en/of Praktisch) Examen het eindcijfer. Bij het vak tekenen hoort een praktijkexamen. CKV, Profielwerkstuk, Praktische opdracht(en) en LO moet je voldoende hebben afgesloten.

In 3 mavo krijg je verschillende soorten toetsen:

- Toetsen voor het voortgangsdossier zijn PTD-toetsen.
- Toetsen voor het examendossier zijn PTA-toetsen

PTA-toetsen kunnen daarnaast ook meetellen voor het jaarcijfer/voortgangsdossier.

Het verschil is te zien in de weging: PTD-toetsen worden gewogen in toetspunten, PTA-toetsen in percentages. Deze percentages nemen de leerlingen mee naar het 4e jaar.

Een vak dat alleen in 3 mavo (bijvoorbeeld ckv, maatschappijleer) of alleen in 4 mavo wordt gegeven bouwt in dat jaar 100% van het SE-cijfer op. Voor het vak maatschappijleer geldt daarnaast de regeling herexamen op het schoolexamen (zie art. G. 8, 9 & 10 op pag. 8). Voor alle andere vakken geldt dat het PTA gedurende 3 en 4 mavo het SE-cijfer voor 100% opbouwt. Aan het eind van 4 mavo moet het examendossier compleet zijn.

De cijfers voor de vakken die in 4 mavo gegeven worden, tellen even zwaar mee op de eindlijst. Verder kunnen onvoldoendes in zekere zin gecompenseerd worden door cijfers van andere vakken die 7 of hoger zijn. Voor de geldende slaag-/zakregeling: zie www.mijneindexamen.nl, www.examenblad.nl of www.laks.nl

De eisen waaraan een praktische opdracht (PO) en het profielwerkstuk (PWS) moeten voldoen, evenals de fase-indeling en de daaraan verbonden wegingsfactoren, worden vermeld in het daartoe bestemde beoordelingsmodel. Hierin staat ook hoe de eindbeoordeling tot stand komt. Voor zowel PWS als PO's moet gelden dat het eigen werk betreft. Bij (vermoeden van) plagiaat kan de examencommissie ingrijpen conform artikel F van het geldende examenreglement.

b. 4 en 5 havo

De eindexamenperiode voor de havo begint voor sommige vakken al in klas 4. Dat betekent dat je al PTA-onderdelen en opdrachten krijgt die meetellen voor het examendossier. De moderne vreemde talen hebben een eigen regeling. Dat PTA start pas in het eindexamenjaar en dus wordt in dat jaar het volledige examendossier opgebouwd. Bij een aantal vakken is het uiteindelijke schoolexamencijfer tevens eindcijfer. Bij een aantal andere vakken is het gemiddelde van het schoolexamen en het Centraal (Schriftelijk en/of Praktisch) Examen het eindcijfer.

In 4 havo krijg je verschillende soorten toetsen. Toetsen voor het jaarcijfer/voortgangsdossier (PTD-toetsen) en toetsen voor het examendossier (PTA-toetsen). PTA-toetsen tellen daarnaast ook mee voor het jaarcijfer/voortgangsdossier. Het verschil is te zien in de weging: PTD-toetsen worden gewogen in toetspunten, PTA-toetsen in percentages.

Een vak dat alleen in 4 havo (ckv, maatschappijleer) wordt gegeven bouwt in dat jaar 100% van het SE-cijfer op. Voor deze vakken geldt daarnaast de regeling herexamen op het schoolexamen (zie art. G. 8, 9 & 10 op pag. 8). Voor alle andere vakken geldt dat het PTA gedurende 4 en 5 havo het SE-cijfer voor 100% opbouwt. Aan het eind van 5 havo moet het examendossier compleet zijn.

De cijfers voor de vakken die in 5 havo gegeven worden, tellen even zwaar mee op de eindlijst. Verder kunnen onvoldoendes in zekere zin gecompenseerd worden door cijfers van andere vakken die 7 of hoger zijn. Voor de geldende slaag-/zakregeling: zie www.mijneindexamen.nl, www.examenblad.nl of www.laks.nl

De eisen waaraan een praktische opdracht (PO) en het profielwerkstuk (PWS) moeten voldoen, evenals de fase-indeling en de daaraan verbonden wegingsfactoren, worden vermeld in het daartoe bestemde beoordelingsmodel. Hierin staat ook hoe de eindbeoordeling tot stand komt. Voor zowel PWS als PO moet gelden dat het eigen werk betreft. Bij (vermoeden van) plagiaat kan de examencommissie ingrijpen conform artikel F van het geldende examenreglement.

Het in 5 havo af te ronden profielwerkstuk wordt met een cijfer beoordeeld. Van de op een geheel getal afgeronde cijfers van het profielwerkstuk, ckv en maatschappijleer telt het afgeronde gemiddelde als combinatiecijfer mee in de slaag-/zakregeling. Overigens blijft ook voor de onderdelen van het combinatiecijfer de regel bestaan dat een leerling die een eindcijfer lager dan een 4 behaalt niet kan slagen voor het eindexamen.

c. 4, 5 en 6 vwo

De eindexamenperiode voor het vwo begint voor sommige vakken al in klas 4. Dat betekent dat je al PTA-onderdelen en opdrachten krijgt die meetellen voor het examendossier. De moderne vreemde talen hebben een eigen regeling. Dat PTA start pas in het eindexamenjaar en dus wordt in dat jaar het volledige examendossier opgebouwd. Bij een aantal vakken is het uiteindelijke schoolexamencijfer tevens eindcijfer, bij een aantal andere vakken is het gemiddelde van het schoolexamen en het Centraal (Schriftelijk en/of Praktisch) Examen het eindcijfer.

In 5 vwo krijg je verschillende soorten toetsen. Toetsen voor het jaarcijfer/voortgangsdossier (PTD-toetsen) en toetsen voor het examendossier (PTA-toetsen). PTA-toetsen tellen daarnaast ook mee in het jaarcijfer/voortgangsdossier. Het verschil is te zien in de weging: PTD-toetsen worden gewogen in toetspunten, PTA-toetsen in percentages.

De examenvakken ckv en maatschappijleer worden in 4 vwo afgesloten. Samen met het cijfer voor het PWS vormen deze cijfers het combinatiecijfer. Voor deze vakken geldt daarnaast de regeling herexamen op het schoolexamen (zie art. 8, 9 & 10 op pag. 8).

Voor alle andere vakken geldt dat het PTA gedurende 5 en 6 vwo het SE-cijfer voor 100% opbouwt. Aan het eind van 6 vwo moet het examendossier compleet zijn. Uitzondering hierop zijn LO en BSM. Bij deze vakken wordt al vanaf 4 vwo het examendossier opgebouwd.

Bij een aantal vakken is het uiteindelijke schoolexamencijfer tevens eindcijfer, bij een aantal andere vakken is het gemiddelde van het schoolexamen en het Centraal Schriftelijk Examen het eindcijfer.

De cijfers voor de vakken die in 6 vwo gegeven worden, tellen even zwaar mee op de eindlijst. Verder kunnen onvoldoendes in zekere zin gecompenseerd worden door cijfers van andere vakken die 7 of hoger zijn. Voor de geldende slaag-/zakregeling: zie www.mijneindexamen.nl, www.examenblad.nl of www.laks.nl

De eisen waaraan een praktische opdracht (PO) en het profielwerkstuk (PWS) moeten voldoen, evenals de fase-indeling en de daaraan verbonden wegingsfactoren, worden vermeld in het daartoe bestemde beoordelingsmodel. Hierin staat ook hoe de eindbeoordeling tot stand komt. Voor zowel PWS als PO moet gelden dat het eigen werk betreft. Bij (vermoeden van) plagiaat kan de examencommissie ingrijpen conform artikel F van het geldende examenreglement.

Het in 6 vwo af te ronden profielwerkstuk wordt met een cijfer beoordeeld. Van de op een geheel getal afgeronde cijfers van het profielwerkstuk, ckv en maatschappijleer telt het afgeronde gemiddelde als combinatiecijfer mee in de slaag-/zakregeling. Overigens blijft ook voor de onderdelen van het combinatiecijfer de regel bestaan dat een leerling die een eindcijfer lager dan een 4 behaalt niet kan slagen voor het eindexamen.

G. INHALEN EN HERKANSEN

Inhalen (zie óók Bijlage 2, pag. 10)

1. Als regel geldt dat alle in het PTA aangegeven toetsen afgelegd moeten worden en dat gemiste toetsen ingehaald moeten worden. Op grond van bijzondere persoonlijke omstandigheden kan de directeur toestaan dat hiervan afgeweken wordt. Voor de betreffende leerling wordt een maatwerk-PTA vastgelegd. Door de directeur of diens gemachtigde wordt bepaald hoe het inhalen van toetsen georganiseerd wordt.
2. De leerling die verhinderd of niet tijdig aanwezig is om één of meerdere centraal geregelde schoolexamens te maken moet deze toets(en) inhalen.
3. Als de leerling voor een vak een toets mist met een geldige reden moet de leerling deze toets inhalen op een door de examencommissie vastgesteld moment.
4. Als de leerling voor een vak een toets mist zonder geldige reden moet de leerling deze toets inhalen op een door de examencommissie vastgesteld moment én ontvangt de leerling een waarschuwingsbrief. Geldige redenen zijn: voorafgaande telefonische melding van afwezigheid wegens ziekte, topsport-activiteit of door de locatieleiding verleende toestemming voor verlof.

Algemene herkansingsregels in het schoolexamen

5. Door de directeur of diens gemachtigde wordt bepaald hoe het herkansen van toetsen georganiseerd wordt. Herkansingen voor het examendossier worden uitsluitend afgenomen in 3 en 4 mavo, 4 en 5 havo en 5 en 6 vwo.
6. Een herkansing die zonder geldige reden wordt gemist kan niet worden ingehaald.
7. In het examenjaar kunnen twee PTA-toetsen herkanst worden: één na periode 1 uit periode 1 en één na periode 2 uit periode 2. In 3 mavo zijn er na toetsweek 1, 2 en 3 twee herkansingsmogelijkheden. Voor 4 havo en 5 vwo is er een herkansingsdag in juni, waar één PTA-toets uit periode 1, 2 of 3 kan worden herkanst. De exacte datum is terug te vinden in de jaaragenda.
Binnen het kader van het Examenreglement van het Tabor College kan de directeur (of diens gemachtigde) in het locatie-, afdelings- en leerjaarspecifieke deel van het PTA nadere regels stellen met betrekking tot het aantal herkansingen en de vakken en vakonderdelen die herkansbaar gesteld worden.

Herexamen Schoolexamen

8. Indien de kandidaat een onvoldoende eindcijfer heeft voor het combinatiecijfer of één (of meer) van de onderdelen van het combinatiecijfer is lager dan een 6, dan kan de kandidaat een herexamen op het schoolexamen aanvragen. De examencommissie bepaalt of de aanvraag wordt gehonoreerd. Ook voor één of meer vakken van het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, kan herexamen worden aangevraagd wanneer het eindcijfer lager dan een 6 is. Deze aanvraag dient te worden gedaan vóór 1 april van het examenjaar bij de examensecretaris.
9. Het cijfer van het herexamen zal, indien hoger, het cijfer van het betreffende vak van het combinatiecijfer vervangen.
10. In het PTA worden nadere regels omtrent vakken waarvoor een herexamen mogelijk is, de stofomschrijving, de cijferbepaling en toetsorganisatie vastgelegd.

Als jij of je ouders/verzorgers nog vragen hebben, laat het ons dan weten.

Namens alle personeelsleden van Oscar Romero wensen we je veel succes in het komende schooljaar.

Namens de examencommissie,
mw. C.J.M. Tensen
Examensecretaris Oscar Romero

BIJLAGE 1 BELANGRIJKE DATA SCHOOLEXAMEN OR, 2026-2027

Alle belangrijke data zijn te vinden in de gedeelde drive OR-Exameninformatie, de jaaragenda en in de wekelijkse nieuwsbrief.

Het **ROOSTER CENTRAAL EXAMEN 2027**, 1e en 2e TIJDVAK, is te vinden op www.examenblad.nl

De inschrijving voor de herkansing vindt uitsluitend plaats d.m.v. een Google Formulier. Inschrijving voor het herexamen gaat via een inschrijfformulier op papier. Wie niet (tijdig) inschrijft, verliest in alle gevallen de mogelijkheid de herkansing of het herexamen af te leggen. In uitzonderlijke gevallen beslist de rector (op basis van art. I.7 van het Examenreglement) of er redenen zijn om de leerling toch een herkansing toe te staan.

Mededelingen over examenzaken worden uitsluitend via OR-Exameninformatie Actueel gepubliceerd. In gevallen van spoed worden de betrokken leerlingen/ouders/verzorgers via SomToday-mail geïnformeerd.

Het rooster van elke toetsweek wordt uiterlijk 1 week vóór de toetsweek gedeeld in de drive 'OR-Exameninformatie' in de map 'Roosters toetsweken etc.'. Het rooster van de herkansingen wordt binnen enkele dagen na de sluitingsdatum voor de inschrijving eveneens op die plek of in Zermelo gepubliceerd.

BIJLAGE 2: Inhalen PTA-schoolexamens

